

§ 15

Lausunto Vaasan hallinto-oikeudelle koskien yksittäistä määräystä

RUSDno-2025-164

Valmistelija / lisätiedot:

Marika Karulinna, Ympäristösihteeri, marika.karulinna@rusko.fi

Liitteet

- 1 Valitus Vaasan HAO 4_12_2024.pdf
- 2 VHaO 1670_2024 - LAUSUNTOPYYNTÖ - Ruskon rakennus- ja ympäristölautakunta.pdf
- 3 Liite1 § 55 Viemärointi määräys Hallintopakko.pdf

Diaarinumero 1670/2024

Vaasan hallinto-oikeus pyytää lausuntoa Ruskon rakennus- ja ympäristölautakunnalta 19.3.2025 mennessä (Vaasan HO, 1670/03.04.04.19/2024). Lausunnot on saatu uusi määräaika, 28.3.2025 mennessä. Lausuntopyyntö koskee valitusta Ruskon kunnan rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksestä 17.10.2024 § 55 (ympäristönsuojelulain 180 §:n mukainen yksittäinen määräys jätevesien johtamisesta ja hallintopakko).

Pykälän liitteenä on päätös, lausuntopyyntö ja valitus. Valituksen liitteet ja lausunnon liitteet 1-2 ovat oheismateriaalina.

Ehdotus

Esittelijä: Marika Karulinna, Ympäristösihteeri

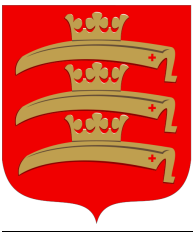
Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää antaa lausuntonsa Vaasan hallinto-oikeudelle seuraavasti:

Diaarinumero 1670/2024

Ruskon rakennus- ja ympäristölautakunta esittää, että valitus hylätään aiheettomana alla olevien valituksen vaatimuksiin ja perusteluihin annettujen selvitysten pohjalta.

Pajulehdontien asioita on käsitelty Ruskon ympäristönsuojeluviranomaisessa jo noin kahdenkymmenen vuoden ajan. Asiassa annetut päätökset eivät ole johtaneet toivottuun lopputulokseen, eli tilanteen ratkeamiseen. Kuten valittaja asiassa toteaa, asiassa on käynnissä rikos- ja yksityisoikeudellisia prosesseja.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan eivät kuulu esineoikeudelliset asiat, rasitteet ja rikostutkinnat, eikä valituksenalaisessa päätöksessä ole tästä syystä otettu kantaa em. asioihin. Näistä asioista ratkaisun antaa toimivaltainen viranomainen, mutta ratkaisut eivät korjaa ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaa nykytilannetta. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on taata turvallinen ja terveellinen asuin ympäristö, sekä ehkäistä ympäristön pilaantumista ja sen vaaraa. Ympäristönsuojeluviranomaisen näkökulmasta turvallisen ja terveellisen asuin ympäristön laatu kärsii, mikäli jätevesijärjestelmät eivät

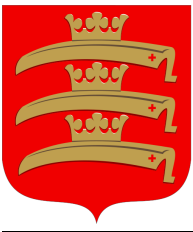
toimi. Lisäksi maastoon hallitsemattomasti päätyvät, käsittelemättömät jätevedet aiheuttavat välitöntä ympäristön pilaantumisen vaaraa ja tarpeetonta riskiä terveydelle.

Ympäristönsuojeluviranomaisen toimivallassa ei ole ratkaista syyllisyyttä, vaan edellyttää tilanteen vaatiessa sellaisia toimenpiteitä, joilla vaikutetaan itse asian, ympäristön pilaantumista aiheuttavan tilanteen korjaamiseen. Rakennus- ja ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan kaikkien viemäriin liittämällä taataan turvallinen ja terveellinen asuinympäristö, sekä ratkaistaan hallitsemattomat jätevesipäästöt tavalla, joka on ympäristönsuojeluviranomaisen toimivallassa. Kunnalliseen viemäriin liittämisen eduksi katsottiin myös se, että ko. jätevesijärjestelmä, joka ulottuu kaikille kolmelle kiinteistölle, joille määräys on annettu, on toistaiseksi ollut rasittamaton. Jätevesijärjestelmää koskevista vastuista ja velvollisuuksista ei ole pitkästä väännöstä huolimatta saatu kestävää ratkaisua, mikä on ollut mahdollisena taustatekijänä yksityisoikeudellisiin toimiin, joita järjestelmän kunnossapitoa ja sen estämistä koskien on tehty.

Ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan on tasavertaista kohtelua edellyttää toimia kaikilta kiinteistöiltä, joita jätevesiasia koskee. Kiinteistön 4:174 osalta jätevesiä ei johdeta tulvimista aiheuttavaan jätevesijärjestelmään, mutta niiden johtamiselle Pajulehdontien puolelle ei ole lainvoimaista lupaa. Ko. kiinteistön osalta käsittelyssä on Ruskon rakennusvalvonnassa rakentamisen lupahakemus, jossa kiinteistön jätevedet on esitetty johdettavaksi kunnalliseen viemäriin määräyksen tarkoittamalla tavalla (liite 1.).

Rakennus- ja ympäristölautakunnan ratkaisussa olisi tosin voitu huomioida umpisäiliön mahdollisuus viemäriin nähden yhtä tehokkaana tapana ehkäistä ympäristön pilaantumista. Umpisäiliö olisi mahdollista rakentaa kaikille ko. kiinteistöille ilman rasitteita muille kiinteistöille. Kaikki rakennukset ovat kuitenkin tarkoitettu ympärivuotiseen asumiseen, ja ympärivuotisessa asumisessa syntyvän jätevesimäärän ja nykyisen, kunnan järjestämän jätehuollon lietetyhjennystaksan mukaisesti umpisäiliöratkaisu on käyttökustannuksiltaan kallis. Ruskon vesihuoltolaitoskin on todennut lausunnossaan, että ”teknisesti jätevesien johtamiseen on kolme (3) ratkaisua, joiden voidaan ajatella soveltuvan kohteisiin; umpisäiliö, suodatuskenttä ja/tai pienpuhdistamo taikka liitos kunnalliseen jätevesiverkostoon. Tarkempi tarkastelu ei puolla umpisäiliötä ratkaisuksi, koska todennäköisesti rakennusten harmaat ja mustat jätevedet ovat yhdistetty pohjaviemäriissä yhdeksi purkulinjaksi mikä tarkoittaa umpisäiliön nopeaa täyttymistä ja siten korkeita käyttö- ja elinkaarikustannuksia. Myöskään suodatuskenttää /pienpuhdistamoa ei voida pitää vaihtoehtoina koska näistä vaihtoehtoissa puhdistettu vesi pitää pystyä purkamaan maastoon, jolloin todennäköisesti sama vesien poisjohtamisen ongelma toistuisi vastaavalla tavalla kuin nykytilanteessa. Tältä osin järkevin ja toteutuskelpoisin vaihtoehto on liittyminen kunnalliseen jätevesiverkostoon.” Rakennus- ja ympäristölautakunta kuitenkin esittää, että mikäli Vaasan hallinto-oikeus muuttaa ratkaisua tältä osin, lisätään mahdollisuus ratkaista jätevesiasia umpisäiliöllä.

Omakotitalon viemäröinnin, salaojien ja sadevesijärjestelmien korjaukset/muutokset eivät ole luvanvaraista toimintaa, kun eivät koske esim. uusien tilojen (wc, pesuhuone

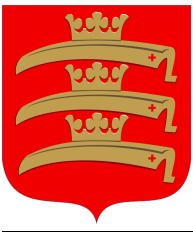

tms.) rakentamista tai tilojen käyttötarkoituksen muutosta (esim. autotalli asuintilaksi). Kunnan vesi-, viemäri- tai hulevesiverkostoon tehtävän liittämisen hyväksyy vesihuoltolaitos. Uuden kiinteistökohtaisen jätevesijärjestelmän (esim. maasuodattamo, pienpuhdistamo) rakentaminen on luvanvaraista. Luvanvaraisuudesta on vapautettu rakennuksen liittäminen vesihuoltolaitoksen tai jätevesiosuuskunnan verkostoon. Valituksen mukaan naapurikiinteistö 4:86 on korjannut sakokaivot ja rakennuksen hulevesijärjestelmää, joten työ ei ole ollut luvanvaraista. Kiinteistöjen yhteinen kokoojakaivo on pysynyt ennallaan.

Päätöksen kiinteistöt eivät ole asemakaava-alueella. Ruskolla asemakaava-alueet ovat vesihuoltolain mukaisia toiminta-alueita, joten niillä kunta on velvollinen järjestämään viemäroinnin liittymispisteen ja kiinteistöt ovat velvollisia liittymään viemäriverkostoon. Alueella sijaitsee vesihuoltolaitoksen talousvesiverkosto, mutta ei jätevesiverkostoa. Kyseiset kiinteistöt ovat liittyneet Ruskon kunnan vesihuoltolaitoksen talousvesiverkostoon. Ruskon kunnan vesihuoltolaitoksen kehittämissuunnitelmassa 2012-2016 oli todettu, että kunta varautuu Päälistönmäen asemakaava-alueen rakentamisen yhteydessä rakentamaan Kaharintien vesihuollon kuntoon. Jätevesiin liittyvien asetusten ja määräysten muuttuminen poisti alueeseen aiemmin kohdistuneen muutospaineen eikä jätevesiverkostoa ole alueelle toteutettu. Kaharintien kiinteistöiltä on aiemmin kysytty halukkuudesta viemäriin liittymiseksi. Halukkaita liittyjiä ei tullut tarpeeksi ja kuten valituksen liitteestä Ruskon kunnan teknisen johtajan vastauksesta selviää, niin viemäriin rakentamisen kustannukset olisi peritty liittyjiltä. Yksittäisten liittyjien kustannukset olisivat nousseet liian korkeiksi. Ruskon kunnan vesihuoltolaitos on todennut lausunnossaan, että pohjatietojen perusteella kiinteistöille 704-404-4-78, 704-404-4-86 ja 704-404-4-174 on perusteltua antaa YSL 180 §:n mukainen määräys liittyä kunnallistekniseen jätevesiverkostoon. Kiinteistöille kokonaistaloudellisesti edullisin vaihtoehto on liittyä Turun Vesihuolto Oy:n verkostoon.

Ruskon kunnan vesihuoltolaitoksen nykyinen jätevesiverkosto sijaitsee lähimmillään 1,45 km etäisyydellä (Rekikaari x Kaharintie – Kaharintie x Pajulehdontie). Turun Vesihuolto Oy:n mukaan Kiinteistöjen liittymisetäisyys on noin 100 – 200 m. Liittymisolosuhteet ja -etäisyydet ovat asemakaava-alueen ulkopuolelle tavanomaiset. Valituksen tehneen kiinteistön liittymisetäisyys on näistä kiinteistöistä lyhin.

Lisäksi lautakunta lausuu, että sen näkemyksen perusteella annettu, yli puolen vuoden määräaika viemäriasiassa on varsin kohtuullinen, sillä viemäri liittymän toteuttaminen on mahdollista huomattavasti annettua nopeammallakin aikataululla. Turun Vesihuolto Oy:n tekninen neuvoja on ilmoittanut 12.2.2025, että "heille on tullut suunnitelma kiinteistöiltä 704-404-4-174, 704-404-4-86 ja 704-404-4-1-138 (määräys ei koske tätä kiinteistöä, mutta se liitettäisiin viemäriin samaan aikaan). Tontilta 704-404-4-78 suunnitelma edelleen puuttuu, eikä kyseiseltä kiinteistöltä ole tullut minkäänlaista kontaktia erikseen." Joten muiden määräystä koskeneiden kiinteistöjen osalta aikataulu on mahdollinen. Valituksessa vaaditaan uhkasakon asettamista näille muille kiinteistöille, jotka ovat hoitamassa velvoitettaan. Aiemmin todetun mukaisesti tämä ei olisi tasa-arvoista, koska vaatimus ei koskisi yhtä haittaa aiheuttavaa osapuolta.

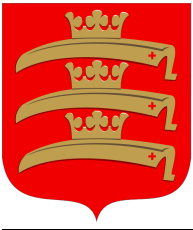

Rakennus- ja ympäristölautakunta keskusteli aiheesta pöytäkirjan ulkopuolella useissa kokouksissa ennen ratkaisun antamista, ja tuolloin evästettiin, että asiaa lähdetään valmistelevaan hallintopakkoasiana, minkä vuoksi asianosaiset myös kuultiin hallintopakkoprosessin mukaisella tavalla ennen uhkasakon asettamista ja määräyksen antamista. Päätöksentekokeskustelussa kuitenkin todettiin, että asiassa ei ole annettu saman sisältöistä määräystä aiemmin, eikä YSL 180§:n mukaista määräystä voida vielä tehostaa uhkasakolla. Näin ollen hallintopakkomennettely voidaan käynnistää vasta, mikäli määräystä ei noudateta, ja asiasta annetaan uusi määräys YSL 175§:n nojalla. Tästä syystä lopullisessa päätöksessä uhkasakkoa ei asetettu, vaikka se valmisteluvaiheessa olikin mukana.

Asiassa on oltu tiiviissä yhteistyössä myös ELY-keskuksen ja Turun kaupungin kanssa. Näiden tahojen kanssa on tultu siihen tulokseen, että ko. kohteessa asiat tulee ratkaista asia kerrallaan, sillä esimerkiksi hulevesien johtamista koskevat asiat kuuluvat vesilain piiriin. Hulevedet eivät aiheuta vastaavaa ympäristön pilaantumisen vaaraa, kuin jätevedet, ja on mahdollista, että hulevesiasiaan ei enää tarvita ratkaisua, mikäli ongelmallisimmat jätevedet saadaan ensin ratkaistua. Jätevesien käsittelyä koskeva asia on selkeä, ympäristönsuojelulain mukainen asiakokonaisuus, joka on voitu ratkaista Ruskon kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa.

Sen sijaan hulevesien johtaminen, tonttien peruskuivatus ja ojitus edellyttävät käytyjen keskustelujen perusteella laajempaa tarkastelua ja kunnollista suunnittelua, sekä mahdollisesti ELY-keskuksesta haettavaa ojitustoimitusta riippuen hyödynsaajien lukumäärästä. Ruskon kunnan ja Turun kaupungin välinen kuntaraja kulkee Pajulehdontien länsireunassa, ja Pajulehdontien puolella vesien johtaminen ja valituksessa mainitun rumpuputken asentaminen saattaa olla myös Turun kaupungin ratkaistavissa oleva asia. Tältä osin asian ratkomista jatketaan tarpeen vaatiessa erikseen toimivaltaisissa viranomaisissa. Hulevesiin lasketaan myös perustusten kuivatusvedet, AKL § 103 a: Tämän luvun säännöksiä sovelletaan rakennetulla alueella maan pinnalle, rakennuksen katolle tai muulle pinnalle kertyvän sade- tai sulamisveden (hulevesi) hallintaan. Mitä tässä luvussa säädetään hulevesistä, koskee myös perustusten kuivatusvesiä. Kiinteistön 704-404-4-78 osalta perustusten kuivatusvedet johdetaan edelleen jätevesijärjestelmään.

Valituksessa väitetään, että alueen tulviminen on melko harvinaista ja lyhytaikaista. Alueelta tulleiden ilmoitusten ja tarkastusten johdosta tämä kuitenkin vaikuttaa olevan vuosittain tapahtuvaa, usein sekä kevät, että syksy/talvi aikaan. Alueelle on perustettu ojitusyhteisö 1950-luvulla. Kunta yritti käynnistää toimintaa kutsumalla osakkaita, mutta asukkailta tuli vastustusta töiden käynnistämiseen. Siitä huolimatta ojitusyhteisön pitäisi vielä nykyäänkin huolehtia Karhulanojan kunnossapidosta. Asiaa on käsitelty mm. Ruskon kaavoitus- ja rakennuslautakunnassa 13.10.2011 § 98. Tällöin ELY-keskuskin on todennut, että Karhulanoja on erittäin pahoin pensoittunut ja umpeenkasvanut ja tämän vuoksi vedenjohtokyvyltään heikko. Nykyisin tämän lisäksi Kaharintien alittavat ojarummut padottavat ja Turun kaupunki on perannut ojia Moision taajaman eteläpuolella, joten niidenkin hulevedet tulevat tälle alueelle nopeammin. Myös hetkelliset rankkasateet ovat ilmastonmuutosten johdosta lisääntyneet. Kiinteistön 4:86 asuinrakennus, viemärit ja kaivot sijaitsevat

korkeusasemaltaan matalammalla kuin kiinteistön 4:78, joten kun ojat tulvivat, niin heidän veden käyttö loppuu aiemmin kuin kiinteistöllä 4:78 (KHO 9.10.2017, 1023/1 /16).

Tulvimisongelma toistui jälleen 7.3.2025. Asia tuli ilmi, kun kiinteistön 704-404-4-78 omistaja oli yhteydessä ympäristönsuojeluun, ja totesi kokoojakaivon olevan tukossa, eikä vesi poistunut kaivosta. Kaivon purkuputki puhdistettiin em. henkilön toimesta. Pesuhuollon mukaan kyseisen purkuputken liitos kokoojakaivoon ei ole tiivis, joten kaivoon ja putkeen pääsee juuria ja maa-ainesta. Purkuputken tukkinut aines ei vaikuttanut kiinteistöltä tulleele kotitalousjätteelle vaan purkuputkeen luonnosta joutuneesta orgaanisesta aineksesta. Tämän lisäksi kokoojakaivon renkaat ovat liikkuneet, joten niiden välistä pääsee kaivoon maavesiä. Nämäkin asiat osoittavat nykyisen jätevesien purkujärjestelmän toimimattomuuden (liite 2.).

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Nähtävillä Ruskon kunnan www-sivuilla

Otteen oikeaksi todistaa

Ruskon kunnantalo
27.03.2025

Niko Paloposki
rakennustarkastaja

Tiedoksianto asianosaiselle

Lähetetty sähköpostitse

Muutoksenhakukielto

§15

Muutoksenhakukielto

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.